Nr. 90 | Neue Jüdische Zeitung. | פיערטער יאהרגאנג.

נייע יידישע צייטונג

דיא רעדאקציאָן
אונד אדמיניסטראציאָן
בעפינדעט זיך
Schiffmannsgasse 6, Budapest.

פרענומעראציאָנס-פרייז:
פירס אויסלאנד
גאנציעהריג 7 פל. — קר.
האלביעהריג 3 „ 50 „
פירטעליעהריג 1 „ 75 „

דיא
„נייע יידישע צייטונג"
ערשיינט יעדען
מאָנטאג
אונד דאָננערסטאג.

פרענומעראציאָנס-פרייז:
גאנציעהריג 6 פל. — קר.
האלביעהריג 3 „ — „
פירטעליעהריג 1 „ 50 „

ב"ה בודאפעסט ד' אלול | Budapest, Montag 25. August 1884. | שנת תרמ"ד לפ"ק.

פרענומעראציאָנס-פרייז: גאנציעהריג 6 גולדען האלביעהריג 3 גולדען — פיערטעליעהריג 1 גולדען 50 קרייצער.

דיא לאגע דער יודען אין רומעניען.

אין דער „קאלנישען צייטונג" ווערדען דיא יודען רומעניענס אויף איינער ארט געשילדערט, וויא ניר דער אין דייטשלאנד גראס געצאָגענע אונד דיק געמעסטעטע אנטיסעמיטיזמוס זיא שילדערן קאנן. זיא ווערדען אלס אבשייליכע קנאבלויך- אונד כריסטענפרעססער דארגעשטעללט, דיא ביז איבער דען קאפף אין שמוטץ וואטען, אונד אין איהרער צערלומפטען ארמוטה ניכט אן אנדערעס דענקען, אלס וויא זיא אין קירצעסטער צייט מילליאָנערע ווערדען; זאָ האט עס בייא דען רומענען עבענזאָ צור מאָדע געהאָרט, דען יודען צו האססען, וויא זיך נאך דער פאריזער מאָדע קליידען.

אויף דיעזע פערלייםדונג אנטוואָרטעט נון איין קאָררעספאנדענט דער „וויענער אללגעמיינע צייטונג" וויא פאלגט: „וויר בעגרייפען ניכט, וויא זיך דער קאָררעספאָנדענט דער „קאָללנישען צייטונג" ניכט שעמט, זאָלכע האנדגרייפליכע ליגען פארצובריינגען! פאר אללעם איזט עס ניכט וואהר, דאס אין רומעניען 500.000 יודען וואָהנען, זאנדערן נור 135,000, אויך דיא צאהל דער אין פאליצעני, יאססי, טירגו. פרומאָס אונד אנדערען שטעדטען וואָהנענדען יודען איזט ניכט זאָ גראס, וויא זיא דער פאר האסס בלינדע קאָררעספאָנדענט אנגיבט. דאס אין דען שטעדטען דער מאָלדויא זאָ פיעלע יודען וואָהנען, איזט לייכט ערקלערליך, ווייל זיא אויף דען דאָרפערן ניכט וואָהנען דירפען, אונד נור געווערבע אָדער האנדעל בעטרייבען קאָנגען. אין דער מאָלדויא זינד 10 גראָבערע שטעדטע דיא יעדע מעהר אלס 10,000 זעעלען צעהלט, אונד עטווא 40 קליינערע שטעדטע. אין דיעזען שטעדטען זינד געגען 100,000 יודען פערטהיילט. עס איזט אלזאָ ניכט איהרע צו גראָסע אנצאהל, דיא דען האסס הערפאָרגערופען האט, זאנדערן איהר איינפלוסס דען זיא זיך אין דער געזעללשאפט רומעניענס ערוואָרבען האבען, אונד קיין רומענע ווירד עס לייגנען, דאס דיעזע יודען — וועלכע דען 30-סטען טהייל דער בעפאָלקערונג אויסמאכען — איינע גראָסע בעדייטונג פיר דיא שטאאטסווירטהשאפט האבען. אלס אים יאהרע 1832 דיא באָיארען (מאגנאטען) דען ווערטה אונד דאס איינקאָממען דער גיטער ערהאָהען וואָללטען, האבען זיא זיך אוים גאליציען יודענפאמיליען קאָממען לאססען, אונד 10 אָדער 15 דיעזער פאמיליען אויף איינעם לאנדגוטע אנגעזיעדעלט, זאָ דאס באלד אוים איינעם אונבעדייטענדען בויערנדאָרפע איין אנזעהנליכעס האנדעלטרייבענדעס שטעדטכען ווארדע. זאָ ענטשטאנדען נעגרעסטי, שטעפאנעסטי, טירגו.פרומאָס, מיהאלאני, פאסקאני, מאינעשטי אונד אנדערע. מיט דיעזען אנזידלערן קאמען אויך אנדערע יודען לויטער האנדווערקער אינס לאנד, אונד וואהרליך ניכט צום נאכטהיילע דעסזעלבען.

אים יאהרע 1860 האטטע רומעניען שאָן 13000 געווערבליכע אנשטאלטען, דיא איין ראָהמאטעריאל פאָן 62 מילליאָנען פראנקס צו איינעם ווערטהע פאָן ניינציג מילליאָנען פעראַרבייטעטע. פילצהיטע, שטערקע, שטריקע, פאָרצעלאנגעשירע, ווארדען אים לאנדע פערפערטיגט, וועהרענד מאן זיא פריהער פאָם אויסלאנד בעצאָג. דיא רומענען ערקאננטען אויך דען נוטצען דער יודען, בעטראכטעטען זיא פאָם יאהרע 1832 ביז 1864 אלס אינדיגעני (איינהיימישע) אונד ערטהיילטען איהנען אים יאהרע 1864 דיא בירגערליכען רעכטע, דיא איהנען אים יאהרע 1866 ווידער גענאָממען ווארדען, זאָ דאסס דיא נאכקאָממען דעריעניגען, דיא פאָר 50 יאהרען דיא קולטור אונד בליטהע דעס לאנדעס בעפאָרדערטען, היימע אלס פרעמדע בעהאנדעלט אונד אויף אללע מאָגליכע ווייזע בעדריקט ווערדען.

יענע אנזידלער אין קאפטאז וואָרען פלייסיגע לייטע אונד בעשעפטיגטען זיך אויך מיט פיעהציכט זאָ דאס עס אים יאהרע 1866 אין רומעניען געגען 3 מילליאָנען שטיק האָרנפיעה גאב; זייט 1866 אבער, וואָ דיא יודען אים דען דאָרפגעמיינדען פערטריעבען ווארדען, האט דער פיעהשטאנד מעהר אונד מעהר אבגענאָממען, זאָ דאס ער אויף דיא העלפטע הערא בגעזונקען איזט. זאָ לאנגע דער יודע אויף דעם לאנדע וואָהנען דורפטע, היעלט ער זיך איינע אָדער צווייא קיהע אונד אויך איין פאאר אָבסען בייא הויזע, אלס ער אבער אין דיא שטעדטע ציעהען מוסטע, ווארדע דאס פיעה צום שאדען דעס לאנדעס נאך אָבטערדייך פערקויפט. נון ווערדען דיא פינדע דער יודען פיללייכט בעהויפטען וואָללען, דאס דיא היעזיגע יודען ניכט זאָ פלייסיג זינד וויא דיא דאמאליגען דיא דעם לאנדע זעגענסרייך וואָרען. וואס פאָן דען רומענען דורך דיא אנערקעננונג אלט איינלענדער בעלאָהנט ווארדע. דאראויף זאָלל דיא שטאטיסטיק אנטוואָרטען: פאָן דען ארצטען אין רומעניען זינד 40 פערצענט יודען, פאָן דען אפאטהעקערן 25 פערצענט, וועהרענד 65 פערצענט דייטשע זינד, זאָ דאס עס נור זעהר וועניגע רומענישע ארצטע אונד אפאטהעקער גיבט. געגען 80 פערצענט דער האנדווערקער אין דער מאָלדויא זינד יודען; 75 פערצענט דער קויפלייטע אין גאנץ רומעניען זינד יודען. וויא זאָ קאָממט עס אלזאָ דאס לויטער ניכטרומענען — יודען, דייטשע, אונגארן אונד גריעכען — דיא איינטרעגליכסטען פראָפעססיאָנען בעטרייבען? דאס לעסט זיך דורך דען קאראקטער דער רומענען לייכט ערקלערען. זיא ליעבען דיא בעהארליכע ארבייט ניכט, אונד האבען בעזאָנדערס איינע אבנייגונג געגען דאס האנדווערק, הינגעגען האבען זיא איינע זוכט נאך אמטערן.

דער בעאמטע וואר פריהער וויא איין אדעליכער געאכטעט, [illegible] הונגערט דער רומענע אויך היימע ליעבער אין דער אמטסשטובע אלס אבשרייבער, שטאטט איין שוסטער אָדער שניידער צו ווערדען.

דיא איינריכטונג דער דאָראבאנצען אונד קאָלאראשען איזט זעהר שעדליך אונד זיטטענפערדערבענד. דיא סאָלדאטען דיענען דרייארט, דאס זיא איינע וואָכע אים דיענסטע זינד אונד דאנן דרייא וואָכען צו הויזע בלייבען. אום נון צו הויזע בלייבען צו דירפען, לאססען זיא איהרע בעצאהלונג דעם הויפטמאנן אונד פעלדוועבעל. אונד צאהלען נאך איינינע פראנקען דאראויף. דיעזע פוילען מיססיגגענגער האססען נון דען פלייסיגען אונד שפארזאמען יודען, וועהרענד דער בויער מיט דעם יודען אין גאנץ גוטען פערהעלטניססען לעבט, ווייל זיא ביידע דיא אונטערדריקטען דער זאָגענאננטען געבילדעטען קרייזע זינד. דער יידישע ארבייטספלייס איזט דען רומענען איין דאָרן אים אויגע, אונד מיט אללען מיטטעלן זוכען זיא דענזעלבען צו ערשטיקען, ענטציעהען איהם איין ארבייטספעלד נאך דעם אנדערן, אונד שעדיגען זאָ איהר אייגענעס לאנד אם מייסטען. דיא צייט איזט איינע שטרענגע לעהרמייסטערין, זיא ווירד דען רומענען דיא אויגען אָפפנען אונד זיא לעהרען, דאס עס ניכט איהר פאָרטהייל איזט, דיא פלייסיגען יודען צו פערפאָלגען אונד זיא אוים דעם לאנדע צו דרענגען, בעזאָנדערס דא זיא זעלבסט קיינען טיכטיגען בירגערשטאנד האבען."

אינצווישען דויערן דיא אויסוואנדערונגען דער יודען אים רומעניען אימטער פאָרט. זאָ זינד אם לעצטען דיענסטאג 194 מאָלדויער יודען איבער לעמבערג נאך אמעריקא אבגערייזט.

אלס דיא שפאניער אים 15-טען יאהרהונדערטע דיא מויערן אונד יודען, דיא פלייסיגסטען אונד געשיקטעסטען לאנדעסאיינוואָהנער פערטריעבען האטטען, פערפיעל דאס זאָ פרוכטבארע שאָנע לאנד אימטער מעהר אונד מעהר, דער באָדען ווארדע ניכט בעבויט, דער האנדעל אונד דיא געווערבע זאנקען. דיא גרייעלטהאטען דער גייסטליכקייט אונד בירגערקריעגע ענטפאָלקערטען דאס לאנד. — אונד דאך וואָללען אנדערע נאציאָנען זיך קיין בייספיעל דאראן נעהמען.

דער קראָאטישע לאנדטאג.

אים אגראם, 23. אויגוסט, בעריכטעט מאן: דער לאנדטאג האט היינטע ווידער זיטצונג געהאלטען. גלייך צו בעגינן דער זיטצונג ערשיינט דער באנוס אין אונגאר. נאציאָנאלער גאלא-קליידונג פאָן ליבהאבטען שיוויאָ-רופען בעגריססט, אונד איבערייכט דאס פאָלגענדע קאָניגליכע שרייבען:

וויר פראנץ יאָזעף אי. ז. וו. דען אם לאנדטאגע פערזאמעלטען מאגנאטען, ווירדענטרעגערן, פאָלקספערטרעטערן אונזערען קאָניגליכען גרוס.

פאָן דעם וואונשע בעזעעלט, דאס איהר געטרייען דיא פערפאססונגסמעסיגע טהעטיגקייט אים אינטערעססע דעס וואָהלעס אונזערער געליעבטען קאָניגרייכע דאלמאציען, קראאציען אונד סלאוואָניען וויעדער אויפנעהמען, האבען וויר אונז בעוואָגען געפונדען, דען לאנדטאג דער געדאכטען קאָניגרייכע צור פאָרטזעטצונג זיינער אם 6. יולי ד. י. פערטאגטען זיטצונגען פיר דען 23. אויגוסט 1884 אין דיא לאנדעסהויפטשטאדט אגראם איינצובערופען. אינדעם וויר דען ארבייטען איהרער געטרייען דען בעסטען ערפאָלג וויגשען, פערבלייבען וויר איהר אין אונזערער קאָניגליכען הולד אונד גנאדע וואָהלגעוואָגען.

געגעבען אישל, 14. אויגוסט 1884,
פראנץ יאָזעף מ. פ.
קאלאָמאן בעדעקאוויטש מ. פ.
קארל גראף קהיען מ. פ.

דאס קאָניגליכע שרייבען ווארדע פאָן זעממטליכען אבגעאָרדנעטען ביז אויף שטארטשעוויטש אונד טקאלטשעוויטש, וועלכע זיטצען בליעבען שטעהענד אנגעהאָרט. בייא נעננונג דעם קאָניגליכען נאמענס ערפאָלגטען שטירמישע שיוויאָ-רופע. נאך פערלעזונג דעם שרייבענס גאב דער באנוס דיא ערקלערונג אב, דאס דער רייכסטאג לעננסטענס ענדע דיעזעס מאָנאטס געשלאָססען ווערדע; ער ערזוכט דעסהאלב דאס וואהלגעזעטץ פיר דיא גרענצע פאר אללעם צו פערהאנדעלן.

דיא וועלט האט זיך דאראן געוואָהנט פאָן דען העררן שטארטשעוויטש אונד אנגעהאָריגען אים לאנדטאגע איסטבריכע פאָן ראָההייט אונד געמיינהייט רוהיג אנצוהאָרען. דיא פלאגעלייא אבער ביים פערלעזען דעם קאָנ. רעסקריפטעס זיטצען צו בלייבען איזט עטוואס אונערהאָרטעס אונד עמפאָרענדעס!

• ערים 30.000 בל. דיעבשטאדטל. בן יידישע האט דער אין ווען פערהאפטעשע פאלדי ניסטס איינגעשאנקען, איבר דא איך קיינע בעווייס זע נעמען אזן אבער אין ווארד בר וואדרשיינ. דור אים דער האט עגלאפסטן וועדרען. — אין הונגערן פאלקיבעאמטט איז נאך ווען געוויס. אים מיט דער וויינגען פאלקי צו זכען . . . וואן דא יידען זאללען, ווארדשיינלך דארט, וואן דא פערפאלליען הונגערקאמטן אזן.

(חידה.) רעטהזעל.*)

ראתי נשר בנין אדיר,
זקן בנהו בזמן לא בבר,
מאכנים לבנת ספרים,
עליו ילכו זקנים וצעירים,
כל מוט ורכב ובני חיל,
כל בריות שדי ועז ואל,
אלפי רבבות אנשים יחד,
איתם יבל לשאת כאחד,
נרזן לא נשמע בהבנו
בדי כלים וידים הבנו,
המון עמה לדרכו הלך,
אחרי מרוץ חוקה סדר,
יבא נער ויצער בימים
ובריחו מנשב על דגשר פעמים,
ובזה פתח אותו בפתים
כן יעזבו כל יודעי הטעמים.

* * *

אויפלאזונג דעם רעטהזעלס אין נום 87.
אין 1 מאנע פעללן נו׳ 1 — 1 בריוגען
אין 1 - - נו׳ 2 — $\frac{1}{2}$ -
אין 1 - - נו׳ 3 — $\frac{1}{3}$ -
אין 1 - - נו׳ 4 — $\frac{1}{4}$ -

אין 1 מאנע פעללן אללע 4 — $\frac{4}{12}$ בריוגען.
אים אינען בריוגען צו פערלרען דארט׳ $\frac{1}{12}$ מאנע אדער 0.48 מאנע = 11 שטונדען 31 מינוטען 12 סעקונדען.

ריכטיג געלאזט אזן דען הערען:
משה ליפשען שטרן — סקשעני. ישראל שטערן — שאיא-פ.-פעטער. דיעטריך — סאבעס לויא אין באדמען. דוד שטיינער — פ׳עפסבורג. מעהרערע הערען אזן מאכא האבען דיעזעס מאל נעטם אנס שוואדץ געשריעבען.

*) דא נאטען דער אינזענדער ריכטיגע לאזונג ווערדען פערפעפנטליכט ווערדען.

לאטטא-ציעהונג פאם 20 אקטאבר.

פיאנו	1	78	15	62	36
לעמבערג	18	65	73	26	28
העראמשטאדט	52	40	4	28	82

פערפאנטווארטליכער רעדאקטער:
יקותיאל הלוי לעדערער.

נעשעפטסבעריכט.

פעסטער פריזע.

נעטרייד-נעשעפט. פאן ווייצען ווארען דן ציקא 18000 מעטרצער צו נאכפאלגענדן פריזען פערקויפט:

ווייצען, מהיים 3000 מעטרצער 79.5 קיל׳ 9.60 גולד. 500 מעטרצער 78.5 קילא 9.77 גול. 100 מעטרצ׳ 78.5 קילא 9.65 גולד 100 מעטרצ-צעטר׳ 78.5 קילא׳ 9.40 גולדן. 100 מעטרצ׳ 79.5 9.45 גולדען.

פעסטער מאהלן 100 מצר 79.5 ק׳ 9.05 אל׳ 100 מעטרצ׳ 77.2 קילא 9.67 גולדן 150 מעטרצעטר׳ 78.2 קילא 9.60 גולד.

ווייטענגוטער 1450 מעטר׳ 76 קילא 9.70 גולד. — בעטשאדר 500 מעטרצ׳ 76 ק׳ 9.60 גולד. — באנאטער 10 מעטרצ׳ 77 ק׳ 9.60 גולד.

נארד-אמנגאריש 300 מעטרצעטר׳ 75.7 קילא 9.40 גולדען. (אללעס פאר 3 מאנאטן)

וויינגער שלאכטפיעה מארקט. דער אנפ׳ פריזע איז דעם וויינגער שלאכטפיעהמארקט אם 18. מאן

דו׳ מ׳ בעטרוג 2154 שטיק. דאפאן וואר ען: 544 אונגארישע 1145 אלאזישע אונד 465 דייטשע, דיא פרייז שטעללטען זיך בעי 170 ק׳ ן אונגארישע מאסט-אכסען 55—64 גולד׳ מארגשע מאסטאכסען 55—63 גולד. אונד דייטשע 54—64 גולדען, אבנע פע׳ערקאלנגסשטייער.

פרעסבורגער שלאכטפיעה-מארקט. דער אויפטרייב בעטרוג אום מארקטאם 18 דו׳ מ׳ 1709 שטיק, דאפאן 1375 אונגארישע, 160 גאליציע אונד 169 דייטשע. מאן בעצאהלטע אונגארישע פיעה מיט 61—64 גולד׳ דייטשע 61—64 גל. גאליציע מיט 58—62.

2—3 קאסט-קנאבען

ווערדען ביי אינען קערפלאזען עהעמאאר (שטרענג רעליגיאזעס הייז) נגנען מעסטנג בעצאהלונג אנגענאמען.

Ignatz L. Schwartz,
VI. Bezirk, Operngasse Nr. 6.

אעטהערישע אלע.

עסטענצען, אעטהערס אינר קאלערס
צו ערקענען
פאן אללען נייסטען געשטענקען
ווי:
לינערע, רום, שלוויאוויץ, טרעבער
אויף קאלטעס ווענע אדע אבפאראטע,
עסטעדלעס דיא פאבריק דעס

ארנאלד וואטטעריך

בודאפעסט.

מאבאקנאפסע, וויס א-וים דעם איר׳ טעפעער פרעמד וועגעסטער, קאנד אין אללע עד׳ ווייג-ערעסקעגנס נאפטיגע אייסקעל, דאבעד וויינפאר-בע. שלעל-פאבעגע, וויינבעגע, הרזינבראנד, גל-צערן, וויינפרעסע, קעלרעגסבוטיר, עטג. צור ווייגאפיטלאציאן.

נייא! ווייגפערמעדרענגסקאמפאזיציאן
מאנטלאטיעכסבוך אונד פרייזקאנטע נראטיס.

מצבות.

ארנאלד קאהנס

נראבשטיינ-לאנער בודאפעסט,
Waitzner-Boulevard Nr. 5.
(אז שבת אינר ווייס נעשפערט.)

עמפעפלט זיך אללען יינען, וועלכע דיא טרערינע פפלכם דעס נראבשטיינ-וועפענס צו ערפאללען האבען.

ווער שאנע נראבשטיינע איס מארמאר אונד גראניט דנר אין נראבסטע אינסאיהל פארהאנדען. קארעקטע נראבשריפטען, ווער שאנע שרייבען מיט עכטער פערגאלדונג ווערדען בעסטענס אינסגעפירט.

איינע וואהלטהאט

פיר ערט פאמיליע איז איינע אייגענע ווינע נעמאשינע וואפא יעמנס 5 אללייא אים נעברויך ווינ. מאן קאנן אללע אריטשען ווינסנערטייא, דא. מיט-קאנסקעגאן אנטאל. אינר קאר׳ערשען אונד דיעזען מאשינען פ׳ריבעגן. אינע אולבע מאשינע מאגן דיך דאך אבע אין דיא אונאבאנגע, דא דיא ווינע נעמאשינען אויך נעגען ביינגע אבגעלעגען פיר. קוסט ווערדען. דער פרייז בי בר אבגעלבע אונד ווייך נעם ערלאבט. ווערד וואנע דאס מאן 1 גול. דען צו זאהלען. דיעגאנגערגעס ווייך אומאנסט אנשפיעלס יעם אבע דאבען דיר אינען אפטיל דיא נעלעגענהייט נעבאבען דיך איין אללגיער ארט אינע נעהמאשינע אנשאפפען.

ג. נייד לינגער.

בודאפעסט. וואיטצנערגאסע נו׳ 26

אילאלען:
קערעפעטשערגאסע נו׳ 24. אינר אללאלער-שטאסע 5.

דיא שענסטען

גאלדשטיקערייען

אויף פיוכט אונד מאנטערל.

K. Grünwald

Budapest,
Landstrasse (Huszar'sches Haus).

עסטעדלעס זיך צור אנפערטיגונג אללער אנדרען מעטרען

גאלד-קונסטשטיקערייען

וואו אל פיר פעסטעל נאך אלטען, אים נאך נייען רשום, אונד ווינס דרעסען ווי 37 יאהרען ע׳-וואכענער וואהלפערוויסער יען. ווא איך פיר דען עגעסעל אין עגעס, ווען איך שיקעלע אינר פיר נאך מתרעיע נאשט נעווערדן, צו אללגעפיעגען עפפיעהלונגען אין פ׳ריבעגן אבשען - וואר-בע ציינסטע אפליעגן, — פיר מאליגע אונד בעסטע דרעסשיינונג.

ווינגונגען אין נאכעטער אויסוואהל ליעגען צור אינזיכט אויף.

דיא נייעסטע ערפינדונג

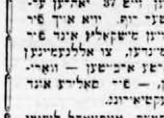

אום דאס נאך פאלגאר מאנאנד אים אפטיקא נו-פ׳ריגעסטע פ׳לאטפאר בריבבאנד אין אללגע-עע. ואוהל פיר הערען אים אויך פיר דאס אונר קנדער; וועלכע אום אונד פערען פיר ריינגס נטסי קנסטלך קאנשטאוהרס אונד דאס דען עגעס. דא. עס וועלכס דיא פ׳ראלטעסטען בייטע אין קרעפטיגע עגס אין דיא נלייכע לאנע בייגעס. פ׳ריבען אויפאבע אין 7—6 גולדען, דאגעגען אין 10—15 גולדען. פיר קנדער אום דיא אלטסטע בול-לעגר.

נאכסט לאנגע אין מעטעל-שטייגען, לוסט-אלטעגען. בעטעס-אויגאנגע, נטסי-שטיפפען אונד אללע נטסי-וואכענ-אפטיקל. — דיא בוכהענדלונג בעטעס אנצוגע-בען אב רעכנס. לינקס אדער דאסעלבס, זע אויך דיא לייטונגען.

MORITZ POLITZER, k. k. Bandagist.
Budapest, Franz-Deákgasse.

בילליגע דרוקסארטען.

פיר קריסטען, נעטיינדען אונד פ׳ריינען!

1000 קוואס-הוס-קאנטס מיט פ׳ראדרוק	1.90
1000 קוואס-קאוורטס	2.20
1000 קוואס-ינעגע מיט פ׳ראדרוק	6.40
- - - - 1. אונד 3. ווישע	7.80
100 אקאונט-ינעגע מיט פ׳ראדרוק	3.80
100 קוואס-ינעגען -	3.80
- - - 2-ווישע	4.20
100 אקאונט-ינעגען -	3.—
- - - 2-ווישע	3.60
1000 מעמאראנדען מיט פ׳ראדרוק	3.30
- - - אונד ליאבאל	3.80
1000 פאסטבריעפ	אונד שטעמפעל 5.—
1000 אללעס-אדרעסבריעפ מיט שטעמפעל אונד פ׳ראנא	5.40
100 וויזיטענקארטען א

אירם יעדאך מאנריך וואר צו לאנדען; פערנעבריך מאכטען דיא אוכנעוואר פעגנען אנדער אין דען ראזען דער ווייזען אין דאס קארן דער פערדער אונד אכטע דער פרוכטבייטע. דיא רוסכן דיא אונד בע נור אויף אונד אום. אדער דאראן פערמעטאל. טען אונד דען באללאן צום שטעהען צו ברינגען. דיא נעוואכט דעם ווינדעם וואר נאך צו שווארץ, אונד נכסם שוין דיעזע נעפעדרליכע פארהט. ווערכע אין קורכטבארהאדע איבער הייזער. פער. דער אונד ביימע אין דאהנראוטע, אויפהאלטען צו קאנגען. בין דער באללאן זיך דעם ארטע נריד צו. וואנדטע, ווערהנד דיעזער אינפלוינלינגען פארהט שטרייפען דאס פעערד. יע נאכדעם דער באללאן פאם ווינדע עטוואס נעדאכען וואנדע אדער זיך זעגמאך. באלד דיא צווייע דער ביימע, באלד דיא האלטע דער ראסטפערדער. עדליך נעלאנג עס דעם פאס עוין, דען צווייע אינגעם אבכטמעס צו ערגרייפען אונד זא דיעזער פאנדנס אויף אינגען אונגעבריך אינדאלט צו טרען, אנדערכסען ווערהטע עס לאנגע נעגנט בין אינגע דאר פבעוואהרער. דיא שאן פערהערע מינטען דעם דייסע דעם באללאנס נ עפאללט ווארען, דיא דערבאדענגנדען שטייקע ערגרייפען אונד זא דען באללאן פאללנדע דערבאר. צעיהען לאנגען, נלייך דארוך דיא נטפעטען נאם אונד דייטער דאנן וואהלבעראלטען אדרהן פום ווידער אויף דאס פעגנטע לאנד. נאכדעם דער באללאן עגנ. לעבערט וואר. נינג מאן נאך נ יוד. וזא הערן פאר. מעוון מיט ווינגם נינדרליכען פפערדבען דער נלעגנ. צנגרנבע עפפאנגנ צו בדיוב וואורדע. דער נראם. טע פהיל דער אינוואהרנער האטטע זיך צו אינגם באללע נערזאמטעלט. הערר פאטעוון מוטטע נון, ער מאכטע הוללען אדער נכסם. זיך אויף דינגן פאני נעטצנגע אונד דען באללאנד דייטען אנד דאס פאן דעם קרייטע דער זיא בידע אנשטרענגנדען מנט. צער אונד טעגצערינגען מערדערעמאלע אינגען רונדרוטם דורך דען וואל מאכטן, אום 11 אוהר נע. לאנגע עס הערדן פאטעוון. זיך דען אטרגנלינטען דער בעפאלקערונג פאן נריד צו עגטצעהען אונד דען וזנע נאך פאריז אינצוזאמענען, וואהרן נון דאס אונד דייטער. דיא מאן לטבענד נכסם ווידערצו. זעהען נענלוגטם האטטע. נאך אין דערזעלבען נאכט צוריקקערטען, זא ריטטע יעצט הערר לאטטער. מאנן עבענפאלס דורך לאוזט.

• (מ ש י ב א ב ד ה) אין ווינ האט דער דייזידער סאלאמאן קאהן אינען לאטטריעצעט. טעל נעפונדנן, אויף וועלככס אין דער פ״אנער צעזענונ פאם 20. ד. מ. אין טערנע פאן אינבער 800 נולדען נעוואנגען וואהרען אינם. דער ארטע

דיך, מיך הייסט זא נעשטיקט אז פערדען אין קאנינלינען קליידערן, זס שטעכען דיר מיינע דאמאסטען דא אין דיא אוגען, אלס וויא ווזנן דזא אהרהן נלאגע נכסם ערטיא. נען קאנטנגע אונד וזנן דזא מיך אנן נן יעמאלס זא נעזוהנען הטטעטס. אונד דאך זאללטטס דזא ווטסטן, וזאס דייטע מיר אין מאן אזוס!״

״וזאס הייטע מיר אין מאן אזוס?״ מראנטע יוסף פערזאנדערטס. ״וזאס זאללן דייטע מיר אין מאן זין? הייטע אזוס אין מאן וזיא נעטסטען אונד מארנטסטערן. אזוס טס נכסם זזן?״

״אלזוס טוס אזוס דיך ערטס דזאראן! מ״ סזהר דזא מוטטער מארס. אונד ווזנן אך נכסם דזאראן נעדאכט דזטטטע, זא הטטעטס דזא דזן דייטינגן מאן מערשלאפען אונד הטטעטס אזהן מאריגנהן לאטטטן מיר נכסם. דזר נכסם וזיא נעטטאריגן אונד מאר. נעטטאריגן?״

״אך ווזיס נכסם, אב אזך וזאכט אדער אב אזך ווזיטטע.״ מטרזאך יוסף.

״אזא דזזא מרזיטטס, מיין זזאהן, עצחן זזאהרע לאנג שאן מרזיטטס דזזא. הייטע אבער אללטטס דזזא אזוס דזטס ערזזאכען.״

״טס ווזרד מיר אוטטער שווזרגלזיכער.״

״וזאכט אזך דזך נכסם מאר עצחן זזאהרען אן הזיטי. נען מאנע צז דזר הזטה נטטזזרדס? דזזר נכסם הייטע דזא עצחן זזאהרע מיטרזאטטטן? אזוס נכסם הייטע דזזן וזאכ. ציטטטאנ?״

״אונד דזן מרזיטטס דזזא?״

״וזאס וזיללטס דזזא יעצט מאן דזס וזאבען? דזאדזס וזאטס דזזא דזר ווזלליכס דזזנע מרזיטאנס-קליידער אנ. נעטזאהן?״

״אז! דזאדזס, נעזאדע דזאדזס; ווזיטס דזזא דזנן נכסם ווזאס דזר דזר הייטינע מאנ מזר אזן דזכס הזיטנגיס? דזזא דזנן נכסם, דזס דזא מס מס דזס מרזיטאנ מאנ דזאס רזכס עדלאנגטס, דזך מאן דזר אונטרזכסבאדזן שזידזן צו לאטטטן?״

״שזידזן?״ ריזף יוסף בעטטזרזאס.

״אז, מזן קזנד,״ וזאנטע דזזא מוטטער ליבבזיך — ״שזידזן! דזאנז נכסם דזר דזר הייטינע מאנ דזאס רכסס.״

וזאס וזאלל מזר דזזנטס רכסס? אזך וזדזרדזנ עס דזאך נכסם אזרסאבזן?״

״דזזא ווזרסס עס! דזזא ווזרסס עס אזרסאבזן. מזן קזנד. אזך קזנגנ דזך בעטטטס אלס דזזא דזך זזלבער קזנגנס. דזזא ווזרסס מזהזן, וזאס דזר דזר זאנגנ, דזזא ווזרסס מזר מאזנגנ אונד מס ווזרד דזר וזזהנל דזזן.

צזטטלזך נאהס דזזא מוטטער דזן זזאהן בזזא דזר אונד אונדר דזדזטע אזהס נאך לאנגנ מס וזטסן וזזאטטן צו נטטטזהן.

״מוטטער,״ וזאס טזרלאנגטס דזזא מאן מזר, וזזא קאנגנס דזזא וזזאלזך, דאס אזך דזא מזרטטאטטן זזאלל?״

״דזזא מוטס עס יוסף? עס אזזס אזנע נאטזזזרנזזנ. קזזס, וזזנגנ עס נכסם דזן מטטס. מאכטע אזך עס מאן דזר קזנגנס.״ מזנכסם דזא דזנן, עס אזזס מזר נכסם וזזדע דזאזזאנ, אבער נאטס וזזלל עס האבגן.

(פאר״טזטצונג פאלגט.)

ענטפערנגנ דעם אזזזס מאן דזר ווזטטען מאנע דזזא ליבבע אנס מאנעבליבס פאדרדרטען, דזזא אראנ. ליבבע אנטערזזוכונג ערנאנ. דאס דער מאנן פאר. דער ערמאך דעם אזן אונטטר דזזא אזזזזדקע אן דען מזך נעשאבען וזאורדזנ. נאבדעם אזך דאס נערדטעשבען דאס בזזא דעם מאנגע נעזזזהנן וזזאר. דען וזזאר. בזזא דעם לזזכנס בזזהלטע, וזזאר עס מעהר אלס זכבער, דאס אזן רזזבמארד נעשעהען דזזא. דערזעזנע דראאנאר אן דעסטן נעזזזלל. שאפט דער ״ערמאך״ אן דעסטן אנגעטר. מען האבגן זאלל, וזאורדע צזזאר זאפארט אן דאפט נגנאמטן אללזזן וזזנגנן אנגנעל אן בזזזזזזזן שטנ. טער אזזך פטזזזן פום נעזזגעס. — נזכס לאנגע דזא. רזזך. אזן אזזנער נאנג דער שאדט פאן פזזזזר. דזזזבגנדן אונד אבטבארען דזזזטטן אונד אבטבלטטן. נען (דזזזטען) האבגזס. וזארען פלאבגזזך מערדערע דראאנאער ערשזזנגנן. דע״ ווזרסס מאנ אבטטר דער וזנגנן בזזזס אבטטן דזזא אנגנבטנגנן נע. מע אזטטרקאס. דאס דזזעזע אונטטרהלטונג לזערגזלך פזזר נעלאדזנע בטטנגנ דזזא. אונד באס פזזזזנדלבטס דען מאנגבאדען ווזדער צו פזזלאס. מען שאטטט פאלנע צו לזזכטען; נאדס דזזא וזאקנ. רע מאנגטאפט אנגטעזרט אן דער אונטטרהלטונג מהזזל. דער אבטטר דער בזזזס אונד אנדערע וזאור. דען נאנגע אזנפאך מ״ט דער בלאנקגן וזאפפע אנ. שעדזזך נעבאבט. דאך דאס אללעס שטעהט נאך צוריק אונטטר דעס. דאס זזך דזזטטע (19. ד) אב. שפעלטע, צוזזזא מאראדע אונד אזן פזזדזר נאבגנס אנדזשטזן, דאמגאן אונד ווזדרשטזן צאנגגן, נאבדעם דזזא מפדזדע שאנקגע מס דעם נזזעדזדזזן בזזדזראס אונד דזדזזזך דאס נע. ווזנשטע ערדאבטן דאסטגן, אזזזזזזזזן דזזא דזזא מאטרנע אונד דער אזזזנבאדשטאצזנ נע. לזעגגנגן נאדטענגאנגאנגן, וזאזזלבבבס דזזא דען צזזר אבפאהרט אזזזזזזזז

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

• (דיא הערמאננשטאדטער פעסטע.) דער 700-סטע געדענקטאג דער אנזיעדלונג דער זאכסען אין זיעבענבירגען, דער יעצט אין הערמאננשטאדט געפייערט ווירד, גיבט דען אונגארישען פאטריאָטען דען בעווייז, דאס קיינע נאציאָנאליטעט אים לאנדע עס זאָ עהרליך מיט דעם פאטערלאנדע מיינט, וויא דיא יודען. וועהרענד דיעזע זיך מיט גאנצעם הערצען דעם מאדיארען אנשליעסען, אונד אידם מיט אללען קרעפטען דיענען, זעהנען זיך דיא רומענען נאך רומעניען, דיא קראאטען אונד אנדערע סלאווען נאך רוסלאנד אונד דיא זאכסען נאך דייטשלאנד. דיא לעטצטערען בעווייזען דיעס אויף אללע מעגליכע ארטען. אים יאהרע 1841 האטטען דיא זאכסען נאך איהרע א יטאגאָמיע אייף דעם קאָניגבבאָדען, (זאָ היעסען דאמאלס דיא זעבבישען קרייזע). צו יענער צייט וואָרען זיא זאָ אינטאלדואם, דאס קיין מייסטער איינען רומענישען לעהרליונגען איפנעדמען, אונד קיין יודע זיך אין הערמאננשטאדט לענגער אלס 24 שטונדען אופהאלטען דורפטע. היינטע וואָ אללגעמיינעס פרייעס לאנדעסגעזעטץ איהנען דיעזע אינטאָלעראנטען רעכטע אויס דער האנד גענאָממען, אייסערן זיא איהרען אָנטעבטיגען מאדיאַרענהאסס אויף קינדישע ארט, אינדעם זיא זיך אין טהעאטערשפיעלען אונד רעדען אלס דייטשע אונד צו דען ברידערן אין דייטשלאנד געהאָרענד אויסגעבען, אונד צו פערגעססען שיינען, דאס זיא אלס ארמע איינוואנדערער נאך זיעבענבירגען געקאָממען זינד.

• (איזענבאהנ-ערעפפנונג.) דיא איזענבאהנשטרעקע בעליין - טאפאלטשאני איזט אם לעצטען דאָננערסטאג דעם פערזאָנען- אונד פראכטענפערקעהר איבערגעבען וואָרדען.

• (שלום פערהאנדלונג.) אויס קראקוי, 20. אויגוסט, ווירד געמעלדעט: דיא שלום-פערהאנדלונג געגען מאזעס ריטטער אונד גענאָססען וועגען מייבעלמאָרדעס בעגיננט אם 29. סעפטעמבער אונד ווירד דריא וואָכען דויערן. דען פאָרזיטץ ווירד לאנדעסגעריכטסראטה לובאסצעק פיהרען, אלס פערטהיידיגער פונגירען פיר מאזעס ריטטער אדוואָקאט מאכאלסקי, פיר גיטעל ריטטער פראָפעססאָר ראָזענבלאטט, פיר מארצעל שטאָבינסקי אדוואָקאט אבלאטאָוויין.

• (קאָנפיסקאציאָן.) דאס ק. ק. לאנדעסגעריכט וויען אלס פרעססגעריכט האט אויף אנטראג דער שטאאטסאנוואלטשאפט ערקאננט, דאס דער אינהאלט דעם דרוקווערקעס מיט דעם טיטעל: „דער טיסא עסלארער פאלל. פאָן יעזא אנארי. אונגארישער רייכסטאגס-אבגעאָרדנעטער אונד מיטגליעד דער אנטיסעמיטישען-רייכסטאגס-פארטייא. איינלייטונג פאָם גראפען קאָלאָמאָן מאַיּלאטה. בודאפעסט, 1884." דאס פערגעהען געגען דיא אָפפענטליכע רוהע אונד אָרדנונג בעגרינדעט אונד דאס פערבאָט דער וויטערפערברייטונג דיעזער דרוקשריפט אויסגעשפראָכען.

• (איין אורּאורּאורּגראָספאָטער.) אין גראהאטירא, אין דער בוקאָווינא לעבט איין יודע נאמענס פייוועל מערדלער, דער דאס האָהע אלטער פאָן 117 יאהרען בערייטס ערררייכט האט. מערדלער ערפרייט זיך דער בעסטען געזונדהייט אונד איינעס אויסגעצייכנעטען אפפעטיטעס. פאָר צוויא יאהרען נאָך אונטערנאהם ער רייזען צו פפערד; זיין גייסט איזט היינטע נאָך פריש אונד דאס געדעכטניס אונגעשוועכט. מערדלער האטטע זיעבען קינדער, פאָן דענען צוויא זאָהנע אונד צוויא טאָכטער נאָך אם לעבען זינד. פאָן דיעזען קינדערן האט ער 82 ענקעל, דיא אור-ענקעל קאָננטען ניכט געצעהלט ווערדען, וויל דיא פאמיליע איבער גאנץ רומעניען אונד דיא בוקאָווינא צערשטרייט איזט. מאן קאנן זיך אבער איינען בעגריפף מאכען פאָן דער אנצאהל דער נאכקאָממען, ווענן מאן בערענקט, דאס איין זאָהן מערדלערס יאקאב מערדלער, אים אכטציגסטען לעבענסיאהרע שטעהט. זיעבען קינדער האט, פאָן דיעזען דרייסיג ענקעל אונד פיער צעהן אור-ענקעל. דיא זעמטליך אם לעבען זינד. אנדערע קינדער מערדלערס האבען אויך שאן אור-אור-ענקעל, אונד דאס אלטע פאמיליענאָבערהויפט איזט זאָמיט אור-אור-אור-גראָספאָטער אונד דירהט בייא לעבצייטען פינף געשלעכטער זיינער אבשטאממונג.

• (איין לופטרייטער.) אין שאָנעבערג (דייטשלאנד) אונטערנימט געגענווערטיג איין הערר לאטטעמאנן לופטפאהרטען מיט איינעם איבערראשענד קליינען באללאָן, וועלכער דורך דען אומשטאנד בעזאָנדערס אינטערעססאנט איזט, דאס הערר לאטטעמאנן ניכט אין דעם זאָגסט איבליכען קאָרב אויפשטייגט, זאָנדערן פיעלמעהר דורך דיא לופט „רייטעט." וואָללטע מאן איהן אבער אלס ערסטען „לופטרייטער" בעצייכנען, זאָ ווירדע מאן איירען. אם 7. יולי דעם יאהרעס 1850 ריטט דער אינשעניער פאָיטעווין פאָן פאריז אויס אין געגענווארט פאָן מעהר אלס 200 000 צושויערן אים וואָהרסטען זינגע דעם וואָרטעס דורך דיא לופט. — דער באללאָן זעלבסט וואר איין מיטטעלשטיק אן גראָסע אונד בווארט. נאגין פאָן גיטטינגעטרענגטער לופטריכטער זיידע פערפערטיגט. מאס ער 60 פוס דורכמעססער בייא איינער האָהע פאָן 120 פוס. רינגסהערום ליעף איין בלויעס פעלד. אויף וועלכעם דיא 12 צייכען דעם טהיערקרייזעס (יב׳ מולות) געמאלט וואָרען. אלס דער פרעזידענט דער רעפובליק אים האלב 6 אוהר מיט זיינעם געפאָלגע ערשיען, טראף הערר פאָיטעווין זיינע לעטצטען פאָרבערייטונגען. דאס פפערד איין ציעמליך שטארקער פאָני. אויף וועלכעם הערר פאָיטעפין דען אבענטייערליכען לופטריט מאכען וואָללטע, וואורדע יעצט פאָללינ געזאטטעלט אונד אויפגעצייטט הערביינעפיהרט. עס מוססטע איינען רונדגאנג דורך דען צירקוס מאכען, אום זיך דעם פובליקום צו צייגען. דאראויף וואורדע עס פערמיטטעלסט איינעס גורטעס אין דעם שטאַרקסטען זעגעלטוכליינען, וועלכער אונטער זיינעם לייבע אין דעססען גאנצער בריימע דורכגעצאָגען וואר אונד נאך אבען אין פיער שטריקען איבערליעף, אונטער דעם באללאָן בעפעסטיגט. הערר פאָיטעווין בעשטיעג זאָדאנן מיט שפאָרען אונד רייטגערטע זיינען גויל; דיא לייטע, וועלכע דען באללאָן אן שטריקען היעלטען, ליעסען דיאזעלבען אויף איין געגעבענעס צייכען לאָז, אונד פאָרט מיט שטורמעסאיילע זויזטען ראָס אונד רייטער אונטער איינעם ניכט צו בעשרייבענדען טאָוזענדען בייפאלל דער שוילוסטיגען מענגע עמפאָר צו דען וואָלקען. אים ערסטען מאָמענט דעם אויפשטייגענס, וואָ דאס פפערד זיך דורך איינע אונבעקאננטע מאכט ערפאסט אונד עמפאָרגעהאָבען פיהלטע, שלוג עס ווילדשנייבענד נאך הינטען אונד פאָרן אויס. אלס עס אבער דען באָדען אונטער דען פיסען פערלאָרען האטטע, וואורדע עס גאנץ רוהיג אונד ליעס דיא ביינע וויא געלעהמט העראבהענגען. דאס וועטטער וואר אויסערסט אוננינסטיג. שלאגרעגען אונד העפטיגע ווינדשטאָסע וועכסעלטען איינאנדער אב. פינף מינוטען נאך דער אבפאהרט האטטע דער באללאָן מיט ראָס אונד רייטער באלד דיא וואָלקען עררייכט. אין וועלכען ער פיער ביז פינפמאל דען אוגען דער צושויער אבוועכסעלנד ענטשוואנד אונד וויעדער זיכטבאר וואורדע. דאס פפערד פערלאָר אין דער האָהע בלוט אויס דעם מוילע אונד הערר פאָיטעווין האטטע בייא זיינער לייכטען קליידונג עמפפינדליך פאָן דער קעלטע צו ליידען. גענען 7 אוהר שיקטע הערר פאָיטעווין זיך אן, זיינע ניעדערפאהרט צו בעווערקשטעלליגען, וועלכע דענן אויך אללמעליג אונד אהנע מעקליכע ערשיטטערונג פאָר זיך גינג. נאך איינער זענקונג וועהרענד דרייפיערטעלשטונדען בעפאנד ער זיך בערייטס דער ערדאבערפלעכע נאהע גענוג, אהנע דאס עס

פאָלליעטאָן.

דיא נייע מאָדע.

(13-טע פאָרטזעטצונג.)

מיט דיעזער אונגרוואַרטעטען אנטוואָרט וואר פרייליך דאס פייער אויף דעם דאכע.

„אלזאָ דאס ערלעבע איך נון אן דיר," ריעף דיא מוטטער צאָרניג, „מיט זאָלכען נאררעשקייטען דיא דו דא דריבען בייא איהר אין דען דייטשען ביכערן לעזען טהוסט, קאָממסט דו מיר? דאס זינד וואהנזיננינע רעדען! דיא קאָממען ניכט אויס דיינעם קאָפף הערויס אונד זינד ניכט אויף דיינעם מיסטבערג געוואכסען; דאס האסט דו פאָן איהר דריבען, דא דאצו האט דיך קיין אנדערער אנגערייצט אלס וויא זיא; ניכט ערלעבען העטטע איך זאָללען, וויא פאָר מיר צו זעהען! וואס איזט דאס? ווילסט דו לעדיג בלייבען? איך ווערדע דיר איין קרען צום פלייש מאכען. איבערלעגען ווילסט דו דיר? וואס ווילסט דו דיר איבערלעגען? ווענן מאן זיכט איבערלעגט האט מאנס דאָפפעלט. דו מיינסט איך וויים ניכט, ווארום זיא דריבען דיך אנשטיפטען טהוט? דאס מאן עס מיט דיר זאָלל האבען׳ האט מאן עס מיט דיר. דענקט זיא זיך, זאָ האט זיא רוהע. וואָנן פרייט זיך דער האקער, ווענן ער איינען גראָסערן זיעהט! אונד דיא ביסט נאָך זאָ איין ביססעלאָכט אונד זיעהסט דאס ניכט איינמאל איין."

„רעדע ניכטס פאָן איהר," זאגטע בלימעלע, „אונד לאס זיא גיהן. זיא האט וואהרהאפטיג קיין וואָרט דאפאָן מיט מיר געשפראָכען. וואס איך זאג, דאס זאג איך פאָן מיר זעלבסט. מיינסט דו דענן איך מאָכטע מיר פאָן ראָזא עטוואס פאָרשרייבען לאססען? איך לאסס מיר ניכטס פאָרשרייבען פאָן גאר קיינעם, פאָן ראָזא ניכט אונד אויך פאָן דיר — — —"

„שווייג, אונד לאס דאס וואָרט ניכט אויס דעם מינד הערויס דו ווידערשפענסטינעס קינד! — שייע דיא מוטטער צאָרניג.

בלימעלע פערליעס דיא שטובע.

דיא אויפרעגונג אים הויזע וואר זעהר גראָס; דאָך וואורדע זיא באלד וויעדער בעשוויכטיגט, אונד דאס אהנע פיעלע מיהע; דענן דאס מעדכען האטטע זיך זאָ ניכט ענטשיעדען געוויינערט.

בלימעלע וואָללטע זיך נור ניכט איבעררומפעלן לאססען, וויא עס אין דער „גאססע" צו געשעהען פפלעגט. זיא וואָללטע בייא דער וואהל איינעס גאטטען נור אויך איהר הערץ צו ראטהע ציעהען.

ווענן דאנן דיעזעס איינשטיממטע, ווענן דער מאנן, דען מאן איהר פאָרשלוג איהר געפיעל, זאָ וואר זעלבסטפערשטענדליך פאָן איינער ווייגערונג גאר קיינע רעדע.

דא דיא מוטטער דען איינפלוסס, דען ראָזא אויף בלימעלע איבטע, וואָהל צו שעטצען וואוסטע, זאָ בעדיענטע זיא זיך דעסזעלבען אויך דא, וואָ זיא אויף דיעזעלבען אנגעוויעזען וואר.

זיא אונטערהאנדעלטע מיט איהרעם זאָהן, דיעזער מוסטע וויעדער מיט זיינעם ווייבע שפרעכען אונד ראָזא וואָללטע שליעסליך דיא אויפגאבע איבערנעהמען, דאס מעדכען פיר דיא פאָרגעשלאגענע פארטיע גינסטיג צו שטיממען.

ראָזא וואָללינטע איין דאָך ניר בעדינגונגסוויזע, פיר דען פאלל נעמליך, דאס בלימעלע געגען דען מאנן, דעם מאן זיא איבערגעבען וואָללטע קיינע ענטשיעדענע אבנייגונג עמפפענדע.

נון עס טראף זיך בעססער אלס מאן פערמוטהעטע אונד ראָזא בראוכטע זיך ניכט זעהר אנצושטרענגען. בלימעלע פאנד דען חתן גאנץ נאך איהרעם געשמאקקע.

נאך קורצער צייט קאָננטע מאן דיא שאָנסטע פאָרצעללאנשאלע דיא זיך אים הויזע פאנד, אין שערבען צערברעכען אונד בלימעלע וואר ברויט.

נון וואורדע אן דער אויסשטאפפירונג נעארבייטעט: דיא ליעבע שוועגערין האלף מיט.

דאריבער פערגינג וויעדער איין יאהר אונד איממער נעהער ריקטע דער האָכצייטסטאג הערזו.

איינעס טאגעס קאם יוסף דעם מאָרגענס אין דיא שטובע זיינער מוטטער הינאיבער, אבער וועלכע איבערראשונג באָט זיך דא זיינעם ערשטוינטען בליקע! קוים דורפטע ער זיינען איינען טרויען.

וואר עס דאָך קיין טייערסאג. וואר עס דאָך איין מאנן וויא אנדערע מעהר. איין גאנץ געוואָהנליכער וואָכענטאג, אונד דאָך וויא זאס דיא מוטטער דא, אנגעטהאן אין איהרען בעסטען פייערטאג-געוואנדען, געשמיקט מיט אללעם שמוק, דען זיא זאָנסט אין קאסטען וואָהלפערוואהרט פערוואהרט האטטע.

„דו וויעהסט מיך אן, אלס וויא ווענן דו מיך ניכט קעננען מאָכטעסט," זאגטע דיא מוטטער, „דו וואונדערסט